

UZNESENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU (EÚ) 2021/1576

z 29. apríla 2021

s poznámkami, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou rozhodnutia o absolútoriu za plnenie rozpočtu Európskej environmentálnej agentúry za rozpočtový rok 2019

EURÓPSKY PARLAMENT,

- so zreteľom na svoje rozhodnutie o absolútoriu za plnenie rozpočtu Európskej environmentálnej agentúry za rozpočtový rok 2019,
- so zreteľom na článok 100 a prílohu V k rokovaciemu poriadku,
- so zreteľom na stanovisko Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín,
- so zreteľom na správu Výboru pre kontrolu rozpočtu (A9-0080/2021),

- A. keďže podľa výkazu príjmov a výdavkov ⁽¹⁾ bol konečný rozpočet Európskej environmentálnej agentúry (ďalej len „agentúra“) na rozpočtový rok 2019 na úrovni 75 663 812 EUR, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje nárast o 14,99 %; keďže rozpočet agentúry pochádza najmä z rozpočtu Únie (86,85 %) a z príspevkov podľa osobitných dohôd, najmä z programu Copernicus (13,15 %);
- B. keďže Dvor audítorov vo svojej správe o overení ročnej účtovnej závierky agentúry za rozpočtový rok 2019 (ďalej len „správa Dvora audítorov“) vyhlásil, že získal primeranú istotu o tom, že ročná účtovná závierka agentúry je spoľahlivá a že príslušné operácie sú zákonné a správne;

Rozpočtové a finančné riadenie

1. s uznaním konštatuje, že úsilie o monitorovanie rozpočtu v priebehu rozpočtového roka 2019 prinieslo mieru plnenia rozpočtu na úrovni 99,99 %, čo v porovnaní s rokom 2018 predstavuje zvýšenie o 0,04 %; so znepokojením konštatuje, že miera plnenia platobných rozpočtových prostriedkov bola 89,83 %, čo v porovnaní s predchádzajúcim rokom predstavuje zníženie o 1,23 %;

Výkonnosť

2. konštatuje, že agentúra využíva určité miery ako kľúčové ukazovatele výkonnosti (KPI), aby posúdila pridanú hodnotu svojich činností, ako aj ďalšie miery na zlepšenie rozpočtového riadenia, napríklad naplnenie ročného plánu pracovných miest ľudskými zdrojmi, mieru ročných rozpočtových záväzkov a počet zaznamenaných návštev na webovom sídle agentúry;
3. poznamenáva, že v priebehu tretieho roka fungovania bola sekcia „údaje a mapy“ najnavštevovanejšou na webovom sídle agentúry s viac ako 2,75 milióna zobrazení stránky a servery agentúry s webovými mapami dostali 375 miliónov žiadostí o zobrazenie máp vypracovaných agentúrou (čo predstavuje nárast o 25 % v porovnaní s rokom 2018); domnieva sa, že šírenie informácií o životnom prostredí má kľúčový význam, najmä so zreteľom na Európsku zelenú dohodu;
4. zdôrazňuje, že agentúra poskytuje spoľahlivé nezávislé informácie o životnom prostredí; oceňuje kvalitu jej výstupov zverejnených v roku 2019, ako sú správy o prechode na udržateľnosť v Európe, adaptácii na zmenu klímy v odvetví poľnohospodárstva, predchádzaní plastovému odpadu a o intenzite emisií skleníkových plynov z dopravných palív a správa o stave životného prostredia;
5. poznamenáva, že vnútorné preskúmanie fungovania predstavenstva a predsedníctva viedlo k posilneniu úlohy predsedníctva, väčšiemu využívaniu videokonferencií a k zníženiu ciest členov predsedníctva do Kodane;

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 165, 13.5.2020, s. 1.

6. poznamenáva, že agentúra podľa poskytnutých informácií neustále spolupracuje s Komisiou s cieľom identifikovať úlohy a dohodnúť sa na ich rozdelení s príslušnými útvarmi Komisie, čím sa zabráni prekrývaniu úloh; konštatuje, že agentúra nezistila žiadne prekrývajúce sa úlohy s inými agentúrami v sieti agentúr EÚ;
7. konštatuje, že agentúra dosiahla svoje ciele na rok 2019, ako sú stanovené v jej ročnom pracovnom programe, a to poskytovať európskym subjektom s rozhodovacími právomocami a občanom prístup k včasným a relevantným informáciám a poznatkom, ktoré poskytnú pevný základ pre politiky v oblasti životného prostredia;
8. konštatuje, že agentúra v roku 2019 iniciovala vypracovanie stratégie agentúry a Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej siete (Eionet) na roky 2021 – 2030 a že táto stratégia bola prijatá v decembri 2020;
9. pripomína, že agentúra v roku 2019 zaviedla nové toky údajov na monitorovanie CO₂ z nových ťažkých úžitkových vozidiel, podporila vykonávanie riadenia energetickej únie a pokračovala v zefektívňovaní podávania správ v oblasti životného prostredia;
10. konštatuje, že agentúra si pripomenula svoje 25. výročie niekoľkými podujatiami a publikáciami, v ktorých sa uznáva práca, ktorú agentúra vykonala, a ktoré poskytlí prehľad o cieľoch agentúry v budúcnosti;
11. nabáda agentúru, aby spolupracovala s ostatnými príslušnými agentúrami Únie s cieľom lepšie posúdiť vplyv ľudskej činnosti na životné prostredie; berie na vedomie príklady spoločných činností agentúry s inými agentúrami, ako je uverejnenie environmentálnej správy o európskom letectve za rok 2019 spolu s Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva a plánovanie inovatívneho virtuálneho strediska EÚ pre monitorovanie zmeny klímy a zdravia s Európskym centrom pre prevenciu a kontrolu chorôb a Komisiou; vyzýva agentúru, aby ďalej rozširovala spoluprácu s inými agentúrami;
12. zdôrazňuje, že ciele agentúry sú celoeurópske a z tohto dôvodu je nevyhnutné, aby úzko spolupracovala s tretími krajinami v Európe; berie na vedomie pripomienku agentúry, podľa ktorej sa v novej stratégii EEA – Eionet na roky 2021 – 2030 stanovujú politické priority Komisie, pokiaľ ide o agendu Európskej zelenej dohody pre širší celoeurópsky priestor, ako aj nové finančné nástroje Únie, ktoré sa formovali v roku 2019 s cieľom zaviesť ich začiatkom roka 2021;
13. vyjadruje poľutovanie nad tým, že niektoré činnosti nebolo v roku 2019 možné realizovať v plnej miere vzhľadom na viaceré okolnosti; so znepokojením konštatuje, že predstavenstvo zdôraznilo, že schopnosť agentúry naďalej primerane reagovať na vývoj politiky bude závisieť od navýšenia pridelených základných zdrojov alebo od ďalšej prioritizácie a/alebo upustenia od vykonávania súčasných základných úloh; konštatuje, že agentúra posudzuje, kde pridelené zdroje prinášajú najlepšiu hodnotu, a v rámci návrhu rozpočtu na rok 2021 požiadala o dodatočné zdroje, ktoré zodpovedajú novým úlohám v súlade s vývojom politiky;
14. vyzýva agentúru, aby naďalej rozvíjala svoje synergie a posilňovala spoluprácu a výmenu osvedčených postupov s ostatnými agentúrami Únie s cieľom zlepšiť efektívnosť (ľudské zdroje, správa budov, IT služby a bezpečnosť);
15. zdôrazňuje, že je dôležité zvýšiť digitalizáciu agentúry, pokiaľ ide o vnútorné činnosti a postupy riadenia; zdôrazňuje, že je potrebné, aby agentúra bola v tejto súvislosti naďalej aktívna s cieľom za každú cenu zabrániť digitálnej priepasti medzi agentúrami; upozorňuje však na potrebu prijať všetky potrebné bezpečnostné opatrenia, aby sa predišlo akémukoľvek ohrozeniu online bezpečnosti spracúvaných informácií;
16. vyzdvihuje aktívnu spoluprácu agentúry s médiami s cieľom zvýšiť jej viditeľnosť v médiách, na internete a v sociálnych médiách a informovať tak o jej práci;

Personálna politika

17. konštatuje, že k 31. decembru 2019 bol plán pracovných miest naplnený na 96,77 %, pričom zo 124 pracovných miest povolených v rámci rozpočtu Únie (v porovnaní so 124 schválenými pracovnými miestami v roku 2018) boli vymenovaní 3 úradníci a 117 dočasných zamestnancov; poznamenáva, že v roku 2019 agentúra okrem toho zamestnávala 61 zmluvných zamestnancov a 19 vyslaných národných expertov;
18. konštatuje, že za rok 2019 bola vykázaná nedostatočná rodová rovnováha, pokiaľ ide o členov vyššieho manažmentu (sedem mužov a dve ženy) a členov predstavenstva (18 mužov a 14 žien); žiada agentúru, aby v budúcnosti zabezpečila rodovú rovnováhu na úrovni manažmentu; žiada Komisiu a členské štáty, aby zohľadnili význam zabezpečenia rodovej rovnováhy pri predkladaní svojich nominácií na členov predstavenstva agentúry;
19. berie na vedomie, že agentúra prijala politiku v oblasti ochrany ľudskej dôstojnosti a predchádzania obťažovaniu; berie na vedomie, že v roku 2019 bol oznámený jeden prípad údajného obťažovania, ktorý viedol k administratívnejmu vyšetrovaniu a disciplinárnemu konaniu;
20. konštatuje, že od EEA sa očakáva, že bude zohrávať kľúčovú úlohu (monitorovanie, podávanie správ a validácia) pri podpore opatrení Európskej zelenej dohody a 8. všeobecného environmentálneho akčného programu Únie (?); trvá preto na tom, že rozpočet agentúry na zamestnancov by sa mal zvýšiť, aby sa tieto povinnosti splnili; konštatuje, že akékoľvek budúce škrtky budú mať negatívny vplyv na fungovanie agentúry a plnenie Európskej zelenej dohody;
21. v súvislosti s opatreniami nadväzujúcimi na odporúčania Dvora audítorov z predchádzajúcich rokov so znepokojením konštatuje, že agentúra nemá aktualizovanú politiku vzťahujúcu sa na citlivé pracovné miesta; na základe odpovede agentúry konštatuje, že agentúra vykonala súpis svojich citlivých pracovných miest od roku 2009 a že jej usmernenia týkajúce sa identifikácie a riadenia citlivých funkcií boli preskúmané vzhľadom na vykonanú reorganizáciu a boli dokončené; vyzýva agentúru, aby politiku citlivých pracovných miest bezodkladne prijala a vykonávala;
22. konštatuje, že podľa osobitnej správy Dvora audítorov o budúcnosti agentúr čelí agentúra riziku obmedzených zdrojov; vyzýva Komisiu, aby spoločne s agentúrou vypracovala udržateľný plán s cieľom poskytnúť agentúre zdroje podľa jej potrieb a úloh; vyzýva Komisiu a agentúru, aby orgán udeľujúci absolutorium informovali o vývoji v tomto smere;
23. je znepokojený veľkosťou predstavenstva agentúry, ktorá sťažuje rozhodovanie a vytvára značné administratívne náklady;
24. nabáda agentúru, aby vypracovala dlhodobý rámec politiky ľudských zdrojov, ktorý sa bude zaoberať rovnováhou medzi pracovným a súkromným životom, celoživotným poradenstvom a kariérnym rozvojom, rodovou rovnováhou, prácou na diaľku, geografickou rovnováhou a prijímaním a integráciou osôb so zdravotným postihnutím ako zamestnancov;
25. zdôrazňuje, že situácie konfliktu záujmov po skončení verejnej služby a z dôvodu javu otáčavých dverí sú spoločným problémom mnohých orgánov a agentúr v celej Únii;

Verejné obstarávanie

26. na základe správy Dvora audítorov konštatuje, že pokiaľ ide o odporúčania na rok 2019 a následné opatrenia na základe zistení z predchádzajúcich rokov, agentúra uzavrela zmluvu o poskytovaní služieb v sume presahujúcej strop príslušnej rámcovej zmluvy, ale neformalizovala to dodatkom k zmluve a nesprávne monitorovala akumuláciu spotreby zmluvy pred zadaním novej objednávky; na základe odpovede agentúry konštatuje, že agentúra do budúcnosti zabezpečila, aby sa akákoľvek zmena zmluvy vrátane jej rozpočtového stropu formalizovala dodatkom k zmluve a aby sa úradníkom pre financie a zdroje a povoluujúcim úradníkom pripomínalo, aby vždy skontrolovali dostupný rozpočet v rámci stropov zmluvy pred zadaním konkrétnych zmlúv a zabezpečili včasnú aktualizáciu nástroja na systémovú kontrolu; vyzýva však agentúru, aby zmeny v zmluvách formalizovala v súlade s ustanoveniami o verejnom obstarávaní;

(?) Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady o všeobecnom environmentálnom akčnom programe do roku 2030 (COM (2020)0652).

Prevenčia a riešenie konfliktov záujmov a transparentnosť

27. uznáva existujúce opatrenia a pokračujúce úsilie agentúry o zabezpečenie transparentnosti v záujme prevencie a riešenia konfliktov záujmov, ako aj ochrany oznamovateľov protispoločenskej činnosti;
28. pripomína, že uverejňovanie životopisov a vyhlásení o záujmoch členov predstavenstva by malo byť povinné, lebo v súčasnosti nie sú na webovom sídle agentúry uverejnené všetky životopisy a vyhlásenia o záujmoch členov predstavenstva; vyzýva agentúru, aby uverejnila životopisy a vyhlásenia o záujmoch všetkých členov predstavenstva a informovala orgán udeľujúci absolutoriум o opatreniach prijatých v tejto súvislosti;
29. opätovne vyjadruje obavy, že agentúra v prípade interných odborníkov nevyžaduje vyhlásenia o konflikte záujmov;
30. zdôrazňuje, že súčasný etický rámec, ktorý sa vzťahuje na inštitúcie a agentúry Únie, trpí značnými nedostatkami pre svoju rozdrobenosť a nedostatočnú konzistentnosť existujúcich ustanovení; zdôrazňuje, že tieto otázky by sa mali riešiť vytvorením spoločného etického rámca, ktorým sa zabezpečí uplatňovanie prísnych etických noriem v prípade všetkých inštitúcií a agentúr EÚ;
31. zdôrazňuje, že niektorí úradníci vyplňajú vyhlásenia o neexistencii konfliktu záujmov a poskytujú sebahodnotenie, pokiaľ ide o dodržiavanie etických noriem; zdôrazňuje však, že takéto vlastné vyhlásenia a sebahodnotenia nie sú dostatočné, a preto je potrebná dodatočná kontrola;

Vnútoraná kontrola

32. konštatuje, že Útvor pre vnútorný audit (ďalej len „IAS“) Komisie vydal v roku 2019 auditorskú správu o verejnom obstarávaní, v ktorej identifikoval jeden veľmi závažný nedostatok týkajúci sa monitorovania postupov verejného obstarávania a riadenia zmlúv; konštatuje, že bol vypracovaný akčný plán s cieľom reagovať na tieto zistenia, ktorý IAS akceptoval;

Udržateľnosť

33. víta úsilie agentúry o zabezpečenie nákladovo efektívneho pracoviska šetrného k životnému prostrediu a všetky opatrenia, ktoré agentúra prijala s cieľom znížiť svoju uhlíkovú stopu, spotrebu energie a vytvoriť bezpapierový tok práce a pokiaľ možno znížiť a kompenzovať svoje emisie CO₂ v oblasti budov a cestovania; vyjadruje však poľutovanie nad nízkou energetickou účinnosťou sídla agentúry;

Ďalšie pripomienky

34. berie na vedomie, že agentúra sa zapojila do procesu prípravy na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Únie, najmä do súvisiacej prípravy príslušných informačných systémov v roku 2019;
35. víta úsilie agentúry o vybudovanie rozmanitejšieho a inkluzívnejšieho pracovného prostredia a kultúry prijímaním opatrení v prospech osôb so zdravotným postihnutím; žiada agentúru, aby posúdila možnosti ďalšieho posilnenia a integrácie zásad rovnakých príležitostí pri prijímaní zamestnancov, odbornej príprave, kariérnom rozvoji a v rámci pracovných podmienok, ako aj v záujme zvýšenia informovanosti zamestnancov o týchto aspektoch, a aby posúdila možné primerané zlepšenia a úpravy budov agentúry (prístup, primerané kancelárske vybavenie) v prospech osôb so zníženou pohyblivosťou alebo s iným zdravotným postihnutím;
36. poukazuje na to, že sprístupnenie domovských stránok inštitúcií Únie osobám so všetkými druhmi zdravotného postihnutia, ako je stanovené v smernici (EÚ) 2016/2102 ⁽³⁾, vrátane dostupnosti národných znakových jazykov si vyžaduje komplexný prístup; navrhuje zapojiť do tohto procesu organizácie zastupujúce osoby so zdravotným postihnutím;
37. nabáda agentúru, aby podnikla ďalšie iniciatívy zamerané na oboznamovanie verejnosti s výsledkami svojho výskumu a aby verejnosť informovala prostredníctvom sociálnych a iných médií;
38. pokiaľ ide o ďalšie poznámky horizontálnej povahy, ktoré sú súčasťou rozhodnutia o absolutoriú, odvoláva sa na svoje uznesenie z 29. apríla 2021 ⁽⁴⁾ o výkonnosti, finančnom riadení a kontrole agentúr.

⁽³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/2102 z 26. októbra 2016 o prístupnosti webových sídel a mobilných aplikácií subjektov verejného sektora (Ú. v. EÚ L 327, 2.12.2016, s. 1).

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P9_TA(2021)0215.